

Informationsblad

VINTERN 2021-2022

Julen förr – ”mö anvessare”

Fira jul i gemenskap

Skänk en julklapp!

Jesus kommer med fred

Text: Jannica Norén, kyrkoherde

I SVERIGE har det inte varit krig på över 200 år, men det finns andra sätt att strida och skapa ofred. Det kan handla om politiska frågor, hur vi ser på varandra, konflikter mellan grupper, men också i nära relationer, bland vänner eller i kyrkan och församlingen.

Jesus är fredens furste, som vill fred mellan människor och ger av sin frid. Freden och friden är viktiga för att vi skall må bra, men de kommer inte utan ansträngning. Vill jag känna frid behöver jag hålla fred med mina medmänniskor och det kan Jesus hjälpa mig med.

På första advent läser vi om hur Jesus rider in i Jerusalem på en åsna.

I ringhet och enkelhet kommer han för att förkunna fred och frihet till alla människor. Det finns en åsna, en så kallad korsåsna som härstammar från Egypten. Den har ett svart streck längs ryggraden och ett svart streck över skuldrorna. Selma Lagerlöf har skrivit en legend som berättar hur korsåsnan fick sitt kors när den bar Jesus på sin rygg.

I BIBELN, i Matteus 21:a kapitel kan vi läsa att åsnan stod bunden och det kan vi människor också vara. Det kan vara bundenhet till beteenden, olika rädslor eller att vi inte mår bra, men det kan också vara materiella saker. Bundenhet av olika slag leder till ofrid, men också till ofred mellan människor. Jesus är den som kan "lösa upp knutar" som håller oss fast,

ofta med andra människors hjälp. På samma sätt som åsnan bar Jesus, får vi bära fram Jesus och hans fred till andra människor. Är du döpt har du också ett kors, ett osynligt kors på din panna, som tecknades vid ditt dop.

ADVENT ÄR hoppets och väntans tid, där vi väntar på honom som skall komma. Ett kungabarn, men han har ingen krona. Han föds inte i ett palats, utan i ett stall. Hans säng är inte av guld, utan av trä och halm. I ringhet och enkelhet kommer han, med löften om hopp och fred.

Välkommen till våra kyrkor i advent och jul!

Informationsbladet ges ut av Svenska kyrkan i Stora Lundby-Östad pastorat och utkommer med fyra nummer per år.

För aktuell information, se webbplats www.svenskakyrkan.se/storalundbyostad eller Svenska kyrkans gratisapp **Kyrkguiden**.

Ansvarig utgivare: Jannica Norén
Grafisk form: Anna Carlsson / Kyrkbyrå
Foto på framsidan: Unsplash

Pastorsexpeditionen/
Stora Lundby församlingshem
0302-49 61 00 måndag-fredag kl 9-15
Lundbyvägen 12, 443 43 GRÅBO
storalundbyostad@svenskakyrkan.se

Kyrkogårdsförvaltningen
Bokning av begravning och gravadministration
0302-49 61 28

Östad församlingshem och prästgård
Östadsvägen 381, 443 74 SJÖVIK

Jannica Norén, kyrkoherde
0302-49 61 10
jannica.noren@svenskakyrkan.se

Sybille Birkhorst, värdinna & Second hand
0302-49 61 07
sybille.birkhorst@svenskakyrkan.se

Alexander Dahlquist, präst
0302-49 61 21
alexander.dahlquist@svenskakyrkan.se

Magnus Eriksson, präst
0302-49 61 03
magnus.eriksson@svenskakyrkan.se

Frida Vikström, diakon
0302-49 61 12
frida.vikstrom@svenskakyrkan.se

För övrig personal, se webbplatsen.
Klaradals kloster
Lindåsvägen 22, 443 45 SJÖVIK
0760-227 327

Kyrktaxi
Beställs dagen innan hos Håkans El-taxi
(Håkan Eriksson) 0302-400 09

Besök oss på våra sociala kanaler:

www.facebook.com/storalundbyostad
www.facebook.com/storalundbysecondhand

www.instagram.com/storalundbyostad

Sök på Stora Lundby-Östad pastorat

ADVENTSMARKNAD

Lotterier, försäljning, kaffeservering med hem-bakt, glögg, korb med bröd, catwalk med second hand-kläder mm. Secondhand-butiken har öppet.

Intäkterna går till Hela Människan Lerum (RIA) samt vår polska vänförsamlings arbete för barn, unga och funktionshindrade i staden Mioszów.

Lördag 27 nov kl 10-13 i Stora Lundby församlingshem, Gråbo

Kalender och foto-utställning utomhus

Även i år ordnades en fototävling för att samla lokala amatörfoton till den fotokalender som ges ut av Stora Lundby församling, sammanställd av Inge-
mar Hansson och Jessica Svensson.

Ca 80 bilder kom in! Fem vinnare har utsetts, som får presentkort hos lokala handlare och sin bild tryckt i 2022 års kalender. Den kostar 100 kr och finns till försäljning hos Sjöbodens fisk, Gråbo blommor och Stora Lundby församling. Intäkterna går till Hela Människan Lerum (RIA) samt vår polska vänförsamlings arbete för barn, unga och funktionshindrade i staden Mioszów.

Vill du se fler av tävlingsbidragen? Välkommen till fotoutställningen utomhus! Start vid församlingshemmet i Gråbo. Bilderna sitter uppe längs Lundbyvägen till Stora Lundby kyrka och i en slinga på kyrkogården.

Lördag 20 nov – söndag 5 dec

Två av bidragen, fotograferade av Ann-Sofie Ström och Jessica Svensson.

JULFYNDA SECOND HAND

Passa på att köpa julklappar, pynt och annat.

Tisdagar kl 14-16
Lördag 27 nov kl 10-13
Lördag 4 dec kl 10-13
Stora Lundby församlingshem, Gråbo

BRYT EN TRADITION

Tillsammans kan vi stoppa tvångsäktenskap, könsstypning och våld mot flickor.

#BRYENTRADITION

90 SVENSK INSAMLINGS KONTROLL

SWISHA DIN GÅVA TILL 900 1223
svenskakyrkan.se/act

act Svenska kyrkan

FOTO: JESPER WÄLSTROM/REX

TACK ALLA SOM RÖSTADE I KYRKOVALET!

Mandatfördelning:	
Arbetarpartiet Socialdemokraterna (S)	6 mandat
Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan (POSK)	8 mandat
Samverkan i Stora Lundby-Östad pastorat (Samv)	5 mandat
Sverigedemokraterna (SD)	3 mandat
Östad församlingslista i Stora Lundby-Östad pastorat (Östad f)	3 mandat

Valdeltagandet i Stora Lundby-Östad pastorat var 16,08 %.

Jula för va mö anvessare

Text: Marianne Josephsson. Foto: Ingemar Hansson

Marianne Josephsson berättar på dialekt om sin barndoms jular. Hon växte upp på en bondgård i Aggetorp och gav häromåret ut boken Så talte mi mormor.

– Berättelsen är skriven på det gamla Lundbymålet. Den dialekten talades fortfarande i vår socken när jag var barn, så den blev mitt "hemspråk", berättar Marianne Josephsson, Gråbo.

VI SÔM E GAMMLA vet att jula för va mö olik jula i våra da'å, dä va helt annra årningar. Ja högat grannt hu dä va, dä va stor schenna. Jula va änna me relischöser!

Ja bodde på en går i Aggetôrþ när ja va onge. Vi va manga te vårat. Mormor å mamma å ja å så e moster å två mårbrör. På dänn tia bodde ojefta mänscher kvar hemma på ställa. När ja va onge va dä krig på jola.

I december bönte vi mä alla förberedelsera te jula. På dänn tia tjäna vi smôt schälva å hade eget vetemjöl sôm va malt i kvarna i Stannum. Dä va mö mä baking te härdera. Pommeranslimper å brökaker. Sannbakelser

å drömma å bonnkaker å Annakaker. Kakera jömte dôm längst ner i en storer buffè i salen så ja ente sulle stäla dôm. Å så va dä släkta å grisen, (ja höga att han skrek så förjolat), å lut-fesken sum sulle i vatten. Dä va änna besvälit för vi hadde ente tjylsköp eller frys på dänn tia, männ vi hade en kaller tjäller. Å en kunne ju allti konservera i dänn store apparaten.

Å i skolen så fekk en jöra julgranskaramäller å ta mä säkk hem å på

*”På julotta
schongde vi
natulitvis
Var hälsad sköna
morgonstund...
männ ja töckte
bäst åm Fröjdas
vart sinne.”*

mårnbonera schongde vi adventsalmer. Dä va ju andakter i skolera för. Männ schälva jula dänn bönte på allvar på julafta.

Dan före afta så satte vi åpp julbonader å paper, ja hadde en över mi säng å en satt i köket ve skafterit.

Nä dä ljussna på afta då va dä bråttåm hemma i Aggetörp. Min mårbrå Ragnar jekk te skogen åtter e gran. Å ja va ente storer då ja fekk gå ensammen te skogen å hämta lummer å garnera lamper å tavvler mä. När vi kåmm hem så bönte pyntinga. Grana sto i salen, dä va de rummet sôm en bara va i te fint, så kakelommen va ente åppellater te vardas. All värmen i hust kåmm frå elling mä ve. Vi hadde ente så mö mä stora kuler i grana, männ långa tjädjer mä små kuler i olika kulörer å så glitter. Å mormor satte ut e nek te fågglara å de fekk ente jöras före afta!

Ve säxtia på kvällen åt vi julemat. Vi åt i tjöket männ dä va en juleduk på bor't över vaxduken å en ljusstake mett på bor't. Vi åt schinksmörgåser å risgrynsgröt på kvällen. Dôm store julbora sum en kan se på ställa i da va ente så vannlit på alla gåra på dänn tia. Dänn goe julematen va änna åppdelater på olika mål. (Risgrynsgröt åt vi va lördakväll i mett hem).

Nä dä va åtet så schongde vi *Hell dig julafton...* Dä va allti mormor som to åpp schonginga. Då va dä jul. När ja ble voxen ble ja lærer på e fôlkhögskole å dä schongde vi samme sång nä vi jekk in te derases julfest. Dä ble änna stort fö mäkk!

Å sen fekk en julklapper, mäst bökker å nöttia saker. Vanta å stromper å söddent ty. Mormor hadde allti e stekking i näva. Vi hadde en schläkting sôm hadde en leksaksaffär i sta'n å han brukte å ge mäkk nôket va jul. Mormor va gammel och lämna

allri går'n männ ho köpte julklappsbökker å predikanten te ôss, för han jekk runt på ställa å söllde före julera. Åtter dätta så jekk vi in i salen å tände stearinjusa i gråna å sto å beundra'na e stunn, å ho va allti så hemska graner. Så va dä dags å lägga säkk för på juldan's môre sulle vi ju te julotta i mischonshust för vi va mischonare te vârat.

På julotta sulle en ha sina finaste klär. Ja brukte få e ny klänning va jul å ja hôga hu stölter ja va. Ja vesste att de sulle va fullt mä fôlk i mischonshust sôm sulle se mäkk.

På julotta schongde vi natulitvis *Var hälsad sköna morgonstund...* männ ja töckte bäst åm *Fröjdas vart sinne*. Å så så ja på dôm två väldie granera längst fram. Brukte räkkna jusa!

På juldan jekk en allri bört te nôken, då kunne fôlket på ställa hälla välling på en! Dänn da'n läste vi böckera vi fått i julklapp. Männ senn bynte de mä julkalasera. I mischonshus't va Yttre missionens fäst å sen kåmm dä söndagsskolfästen å dänn älska ja för då fekk alla onga en pôse mä nô gött. Ja hôga att dä allti va e storer peppekaka mä garnering i granna färjer. Ett äpple å e klubba fekk en äkk. På dänn tia fekk onga ente gött såmm i våra da'å. Å sen fekk en e lita tinning, männ dänn va la ente så roli. Töckte ja i alla fall.

Nä dä va fest i mischonshust så va dä servering. Di voxne satt ve bora, männ vi onga satt antingen i e trapp te vaktmästarbosta'n eller så lå vi på knä ve en bänk å hade döppetyt framför ôss.

Å sen kom nyår mä nyårsvaka å sen kom trettane å dä schongde mormor en sång om *Du arma Sions lasarett* fö ôss. Å sen va jula över å en kunne börja vänta på vår'n. Barnet va fött å schnat sulle dä bli ljusare!

Männ te nästa år ijen...

Gudstjänster & musik i advent och jul

28 NOVEMBER • 1:A ADVENT

Stora Lundby kyrka kl 11
Mässa. Magnus Eriksson.
Kyrkokören och trumpetare.

Östad kyrka kl 11

Mässa. Jannica Norén, Alexander Dahlquist.
Ekumeniska kören och trumpetare.

5 DECEMBER • 2:A ADVENT

Stora Lundby kyrka kl 11
Mässa. Jannica Norén.

Östad kyrka kl 11

Mässa. Alexander Dahlquist.

12 DECEMBER • 3:E ADVENT

Stora Lundby kyrka kl 11
Mässa. Magnus Eriksson.

Östad kyrka kl 11

Mässa. Alexander Dahlquist.

18 DECEMBER

Stora Lundby kyrka kl 18
Julkonsert med kyrkokören och
instrumentalister. Magnus Eriksson.

19 DECEMBER • 4:E ADVENT

Stora Lundby kyrka kl 11
Mässa. Magnus Eriksson.

Östad kyrka kl 11

Mässa. Jannica Norén.

24 DECEMBER • JULAFTON

Stora Lundby kyrka kl 11
Samling vid krubban. Jannica Norén.

Östad kyrka kl 11

Samling vid krubban. Alexander Dahlquist.

Stora Lundby kyrka kl 17

Julbön. Magnus Eriksson.

Östad kyrka kl 23

Julnattsmässa. Alexander Dahlquist.

25 DECEMBER • JULDAGEN

Stora Lundby kyrka kl 7
Julotta med sång av kyrkokören.
Jannica Norén.

26 DECEMBER • ANNANDAG JUL

Östad kyrka kl 11
Mässa. Magnus Eriksson.
Ingen gudstjänst i Stora Lundby.

31 DECEMBER • NYÅRSAFTON

Östad kyrka kl 17
Nyårsbön. Magnus Eriksson.

Stora Lundby kyrka kl 18

Nyårsbön. Magnus Eriksson.

1 JANUARI • NYÅRSDAGEN

Östad kyrka kl 11
Mässa. Alexander Dahlquist.
Ingen gudstjänst i Stora Lundby.

2 JANUARI • SÖN. EFTER NYÅR

Stora Lundby kyrka kl 11
Mässa. Jannica Norén.
Ingen gudstjänst i Östad.

6 JANUARI • TRETTONDEDAG JUL

Stora Lundby kyrka kl 11
Mässa. Alexander Dahlquist.

Östad kyrka kl 17

”Stjärneljus, änglajus.” Musikgudstjänst
på trettondedag jul. Ekumeniska kören och
instrumentalister. Alexander Dahlquist.

Har du/ni planer för julafton?

Välkommen till jullunch och julmys i församlingshemmet i Gråbo! Festen är öppen för alla – barn och vuxna, familjer och enskilda. Vi bjuder på maten, men det finns möjlighet att ge en gåva. Festen är alkoholfri.

Anmälan: senast mån 20 dec, diakon Frida Vikström
tel 0302-49 6112, frida.vikstrom@svenskakyrkan.se

Julafton 24 dec kl 12.30-14.30
i Stora Lundby församlingshem,
Lundbyvägen 12, Gråbo

Den som vill är först med på
gudstjänst ”Samling vid krubban”
kl 11 i Stora Lundby kyrka

Klara och Erika sjunger i julkören på julafton. Klara sjunger annars i Barnkören och Erika i Ekumeniska kören i Östads kyrka.

Före Kalle Anka sjunger Klara i kyrkan

Hur firar du jul?

Jag tog med mig frågan hem till Klara och hennes mamma Erika, båda aktiva körsångare i Östads församling

EFTER FÖRRA ÅRETS minst sagt annorlunda jul är vi nog många som hoppas på, och längtar efter en vanlig jul.

– För att det ska bli en riktigt bra jul så vill jag ha snö, säger Klara, 9 år. Snön gör jättemycket för att det ska bli mysigt och fint, men julen kan vara mysig även utan snö.

Klara fortsätter att berätta om vad hon gör en vanlig julafton. På morgonen skyndar hon sig ner till granen, som under natten fått paket under sig. Det luktar jul i hela huset och det är fullt av julpynt och ljusstakar. Redan före frukost öppnas några paket, sedan följs dagen av mat, släktingar som kommer på besök och Kalle Anka innan kvällens stora paketöppning.

Vad brukar du göra innan julmaten och Kalle?

Klara tittar på mig och sedan på mamma Erika, som ger en ledtråd:

”Brukar du inte sjunga någonstans på julafton?”

– Just det, utbrister Klara. Vi går till kyrkan och sjunger och lyfter fram alla gubbarna till stallet.

– Det har blivit en tradition, säger Erika, att vi är med i julaftonskören och går till kyrkan klockan elva på julafton.

Traditionen med julkör startades av kantor Sofia Oltéus för flera år sedan, och i den är både barn och vuxna välkomna. Körens sånger och de gemensamma psalmerna ramar in julevangeliet, som är centrum i gudstjänsten, som numera kallas för *Samling kring krubban*. För det är där gubbarna, som Klara nämnde, kommer in. Figurerna i församlingens julkrubba ställs på plats allt eftersom de gör entré i berättelsen om den allra första julen. Det görs lite olika från jul till jul, men syftet är detsamma – att berätta varför vi firar jul.

Vilka sånger brukar vara med?

Klara och Erika har firat jul fler gånger än jag i Östads kyrka ...

– *Go Tell it on the Mountain*, svarar Erika snabbt och Klara fyller på

med *Himlen kom till oss*. Fler sånger kommer vi inte på just nu, kanske beror det på att det förra året, under pandemin, inte blev någon julkrubba. Inte på riktigt. Istället spelades krubban in ett par dagar före jul och släpptes via Youtube.

– Och vi firade jul utomhus med slakten istället för inne, berättar Klara. Runt grillen.

Det var ju en bra lösning, konstaterar jag, även om jag föredrar en jul inomhus, efter besöket i kyrkan.

– Jag ska fira jul i kyrkan till jag blir 78, säger Klara. För det är jättelångt dit.

Det låter som en bra plan. Jag hoppas att vi blir många som firar jul tillsammans i kyrkan i år.

Text och foto: Alexander Dahlquist

Vill du sjunga i kör eller spela instrument i Östads eller Stora Lundby?

Läs mer: www.svenskakyrkan.se/storalundbyostad/musik

Julklappsgranen 2021

Det är inte självklart för alla i vårt närområde att kunna köpa julklappar eller julmat. I församlingshemmet i Gråbo och i Östad Prästgård finns Julklappsgranen på plats. I granen hänger hjärtan med önskemål från familjer och enskilda. Ta ett hjärta och köp något av de önskemål som står. Det kan vara ett presentkort, en sak eller mat till ett värde av 100-300 kronor. Slå in i ett paket och fäst hjärtat på julklappen.

FÖRSAMLINGSHEMMET I GRÅBO

Julklappsgranen ställs fram i samband med adventsmarknaden lördag 27 november. När du slagit in din julklapp lägger du den under granen eller lämnar den till diakon Frida Vikström **senast fredag 10 december.**

Blir du försenad? Hör av dig till Frida tel 0302-49 61 12, som förmedlar paketen vidare. De blir till stor glädje för någon.

ÖSTAD PRÄSTGÅRD

Julklappsgranen ställs fram söndag 28 november. När du slagit in din julklapp lägger du den under granen eller lämnar den till församlingsherde Alexander Dahlquist tel 0302-49 61 21, **senast söndag 12 december.**

Ge bort en julklapp som gör skillnad!